

EDİTÖRDEN

İktisadi boyutta ele alındığında, temel fonksiyonu “hukuk üretmek” ve “rantları topluma kazandırmak” olan devlet, en büyük koordine edici güç olarak iktisadi faaliyetlerin etkin bir şekilde yürütülmesinde, kapitalist sistem içerisinde dahi önemli bir işleve sahiptir. Ancak rantların topluma kazandırılması sorunsuz bir süreç olmayıp, rantlardan pay almak isteyen kamuoyu oluşturma yeteneği güçlü toplum kesimleri ile devlet arasında çekişmelerin yaşandığı bir süreçtir. Bu açıdan ele alındığı vakit, uluslararası krizin Türkiye ekonomisine yansımaları, krizin ürettiği rantlardan pay kapma mücadelesi olarak görülmelidir.

Bu süreçte devlet, rant paylaşımında toplum lehine mücadeleyi kazanabilir mi? Bu aslında krizi fırsata dönüştürmek isteyenlerin ve devletin kamuoyu oluşturabilme yeteneklerine bağlıdır. Bu süreçte devletin dezavantajlı olduğunu kabul etmek gerekir. Bireyler, her türlü kazanımlarını kendi hayat mücadelelerindeki başarılarına, her türlü başarısızlıklarını da devletin organizasyon yeteneğindeki bozukluğa, uygulanan politikalara veya sisteme mal etme eğilimindedirler. Dolayısıyla bireylerin beklentilerinin gerçekleştirilememiş kısmının sorumlusu olarak gördükleri devleti hesaba çekecek her türlü eleştiriye peşin olarak destekleri söz konusudur. Özellikle demokrasiyle yönetilen sosyalleşebilme yeteneği zayıf toplumlarda bu mücadelede devletin başarılı olması beklenemez. Dolayısıyla uluslararası şokların ekonomiye olan faturası organize olmayı becerememiş geniş halk kesimine kolaylıkla ödetilebilir.

Bu nedenle uluslararası piyasalarla bütünleşebilmek için toplumsal olarak bu sürece hazır olmak gerektiği üzerinde durulur. Bu sürece hazırlık ise, ancak sivil toplum organizasyonlarının kendi çıkarlarını koruyacak nitelik ve güçte varlığı ile mümkündür. Böylelikle uluslararası krizlerin neden olduğu şokların ve ürettiği rantların toplum kesimleri arasında dengeli bir biçimde dağıtılması mümkün olur. Aksi durumda, şoklar geniş toplum kesimlerine, rantlar ise daha dar kamuoyu oluşturabilme yeteneği yüksek kesimlere aktarılır.

Sonuç olarak, son günlerde Türkiye’de kriz söylemi ve alınacak önlemlerin niteliği ile ilgili mücadele kriz rantından pay kapma mücadelesidir. Mücadeleden kimin kazançlı çıkacağı devletin değil toplumun niteliği, sosyalleşebilme yeteneği tarafından belirlenecektir.